

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasáboz petitsor egyszer
9 kr., többszöri hirtel-
tésnél 7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Nyilttér petitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmentetlen leveleket
csak ismert kezektől fog-
gadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Zala-Egerszeg, 1885. szeptember 30-án.

A szeptemberi megyei rendes közgyűlésen reánk egerszegiekre nézve több fontos ügy fordult elő és nyert érdemleges elintéztést.

Egyik ügy végleges megoldása a novemberi rendkívüli közgyűlésre tüzetett ki t. i. a nagymegyeház és udvarának kizárólagos törvénykezési célokra való átengedése iránti intézkedés.

Ugyanis a zala-egerszegi kir. törvényszék elnöke a m. kir. igazságügyminiszteriumtól felhatalmazást nyert aziránt, hogy a nagymegyeház és udvarának kizárólagos törvénykezési célokra való megszerzése iránt a tárgyalásokat megindíthassa, ki is ez érdemben a megyei törvényhatósági bizottsági közgyűlést megkereste.

Ismeretes a szeptemberi közgyűlésnek e tárgyban hozott végzése, mely szerint azon kérdésnek, vajjon a nagymegyeház és udvara, valamint a fogház északkeleti bástyáin kívül fekvő kis kert átengedhető volna-e és minő feltételek alatt kizárólagosan igazságügyi célokra, a zala-egerszegi kir. törvényszék elnökével leendő előzetes tárgyalására Svastits Benó alispán úr elnöke alatt Skubrics Jenő, Bogyay Máté, Nagy Károly, Koller István és Szily Dezső urakból álló küldöttség küldetett ki azzal, hogy a tárgyalások eredményéről jelentését és az iránt, hogy az esetleges átengedés esetére miképp lennének a közigazgatás számára a szükséges helyiségek előállíthatók, javaslatát a f. évi novemberi közgyűlésre terjeszse be.

A közgyűlési végzésből első tekintetre kivethető, hogy a megye törvényhatósága épenséggel nem akar legkevesebb akadályt sem gördíteni a megoldás útjába, azonban felmerül egy másik kérdés, vajjon a közigazgatás számára a nagymegyeházban ez ideig fentartott helyiségek hol és miképp lennének pótolva. Tudjuk ugyanis, hogy a levéltár egészen a nagymegyeház épületében van elhelyezve, valamint a közgyűlési

terem; ezek számára kellene tehát helyiségről gondoskodni.

Hogy a szállásházban erre alkalmas hely nincs, azt felesleges is mondanunk. Hisz tudjuk, hogy a jelenlegi helyiségek is oly szűkek, hogy a létező hivatalok csak szorítkozva helyezhetők ott el annak dacára, hogy a nyár folytán a szállásház díszes tanácsterme egészen hivatalos helyiségekké lett átalakítva.

A kérdéses helyiségek leginkább a szállásház közelében volnának elhelyezendők; mert maga a levéltár már magában véve kell, hogy a hivatalokhoz közvetlen közelségbe hozassék, igen gyakran szükségeltetvén régebbi keletű okirat, mely ez esetben könnyen hozzá volna férhető. Viszont a közgyűlési terem is célirányos, ha a hivatalos helyiségek közelségében van.

Nézetünk szerint e célra igen alkalmas helyet találhatnánk s ez a szállásház és a Bárány vendéglő közti püspöki épület, mely egyébként is a város esufjára toldoztatik földtől évenként s mely évek óta oly dezolált állapotban van, hogy csudálkozunk kell affelett, miszerint a városi hatóságnak még csak most jutott eszébe komoly lépéseket tenni aziránt, hogy az, mint jelenleg közveszélyes hely vagy egészen lerontassék, vagy a közbiztonsági és közegészségügyi igényeknek teljesen megfelelőleg átalakíttassék.

Ez épület volna a jelzett célra legalkalmasabb és emellett az építkezés folytán elérhetnők, hogy valamint a megyei levéltár, úgy a közgyűlési terem is a hivatalos helyiségekkel egy épületben lenne elhelyezve; sőt az építkezést mindjárt úgy lehetne fogantatni, hogy a hivatalos helyiségek is szaporíttatnának, ami által megszűnnék egyes hivatalokban a túltömöttség s ezáltal csak növekednék a munkakedv.

Még csak azon kérdés merülhet fel, vajjon a szóban levő épület megszerzhető-e? Részünkről nem kételkedünk abban, hogy a szombathelyi püspök önméltósága készséggel át fogja adni

a kérdéses épületet, főleg ha oly összeg fizetetik érte, mely annyit kamatoz, amennyit jelenleg az épületben levő helyiségek jövedelmeznek; mert ezáltal megmenekszik egy oly épülettől, melyet bár évről évre kevésbé tataroznak is, de már is ennek dacára oly rozszant, hogy nincs messze az idő, midőn hatóságilag kell kiüríttetni; azt mert a bent lakás életveszélylyel fog járnai. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium pedig — előfordult hasonló esetekből következtetve — az eladásba beleegyezését fogja adni.

Legyen szabad tehát a felhozottak alapján a megye törvényhatósága által kiküldött bizottság igen tisztelt tagjainak figyelmét e körülményre irányítani.

Azt hiszszük ugyanis, hogy ezen fontos kérdés ilyképp nyerne legjobb, legegyszerűsőbb megoldást s bírnánk az építkezés folytán egy oly vármegyei épülettel, mely ritkán pártját, mely magának a székvárosnak is díszére és emelésére szolgálna.

A zalamegyei gazdasági egyesület hivatalos értesítője.

Jegyzőkönyve

a zalamegyei gazdasági egyesület Zala-Egerszegen 1885. szeptember hó 13-án tartott rendkívüli közgyűlésének.

(Vége.)

63. 218.

Országos borászati kormánybiztos 4924/1885. szám alatt megküldvén a phylloxera elleni védekezési módokat tárgyaló körlevélt,

minél szélesebb körben leendő ismertetés céljából az egyesület „Értesítőjében“ közzététetni s terjesztés s ismertetés végett a „Keszthely“ vidéki és „N.-Lengyel“ vidéki gazdakörnek megküldetni határozottat.

64 228—1885.

Mezőgazdasági érdekeink megvédése céljából a f. 1885. évi július hó 5-én Keszthelyen tartott közgyűlés 45 176. számú határozata értelmében a nagyméltóságú földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi kir. miniszter urhoz felterjesztett felirat tett indítvány folytán

hozzájáruulás és hason szellemű s irányú felirattal leendő támogatás végett az összes társ egyesületeknek megküldetni határozottat.

meg akarta őket büntetni. Mindezt csak a párbaj után tudtam meg segédtársamtól; mert felünk e párbajok okául azt jelölte meg: „Ellenfelem orra nem tetszett nekem.“

E két párbaja jutott eszembe, mikor pár nap előtt belép hozzám jóbarátom és fölker, hogy intézzem el, mint egyik párbajsegéde, bizonyos ügyét.

— Mi e párbajod oka? — kérdezem őt.

— Egy hölgyet, akit ösmerek, rágalmozott valaki; ez okból azt mondtam neki, persze! minden föltűnést kerülve, hogy nevetéssé tette magát a franciák iránti túlzottan kifejezett politikai rokonszenve által.

— És te, akinek hazánk, nemzetünk iránt oly nagy kötelességei vannak, mint vajmi keveseknek, egy hölgyért, aki csak „ösmersöd“, könnyelműen kockáz tatód tested épségét, sőt életedet is! — mondám neki jóakaró szemrehányással; hiszen X. bámulatosan jól lő.

— Igen! csak ösmerek — hangzott viszhangként az igen halk fölkiáltás mintegy válaszul. — Nem! nem! nagyra is becsülöm e hölgyet! — toldá meg a ment-seget barátom, miközben szomorúan mosolygott.

— Kérlek hagyd el a kérdezősködést — így némitott el, kiolvasván szememből, hogy bővebb fölvilágosítást kívánok tőle hallani.

Másnap reggel a megyeri patak torkolata mellett nőtt esaliban két pisztolylövés jördült el: az első nem talált; míg a második lövés golyója, kedves barátom mindenkor biztosan célzó kezéből, földre terítette párbaj-ellenfelét. A golyó a sebesült jobb csipőcsontját zúzta össze.

Persze! e párbajról mélyen hallgattunk mi segédek s az orvosok; mert a becsület ezt parancsolja: ugyanis, a párbaj nem olesó hirlapi „reclame“, amely párbajozók néha csak képzelt bátorságát ingyen kürtöli a világba.

Mily nagy különbség van e két párbaj között, noha mindkettőnek oka nő volt. Az elsőt ünös szenvedély küzdette az clesztét által; míg az utóbbiban a leglovagiasabb föllogás híve büntette meg a vétkest.

„Zalamegye“ tárcája.

Két párbaj.

(Igaz történetek.)

„Nincs regény, amely izgatóbb részletekkel bír, mint az — élet“; az emberösmerők ezt hiszik és vallják — s igazuk van.

A kényelmesen bútorozott elfogadóterem alacsony divánján szép fiatal nő ül. A hölgy még nincs harmincéves, a huszonötödik tavaszt azonban már élvezte. Pompás haja vöröses; alakja telt; ajkain csabító kacér mosoly játszik. Előtte a csupán arasznyi magas szármolyon, melyen kissé nagy lábait nyugtatja, csinos fiatal ember foglalt helyet, aki lángoló tekintetű lövel a szép asszonyra. Mindketten hallgatnak; de ragyogó szemek a legérthetőbb párbeszédet folytatják: a néma társalgást. Egyszerre, mintegy önfelédtségből, a szép asszony ölébe ejti balkezét. Az ifjú mohón kap a finom, fehér, gondozott kezecske után és ajkaihoz emelvén azt, esőktengerbe fűrszti. A szép asszony ellentállás és szó nélkül engedí át kezét az ifjúnak; még jobban fénylő szemei mintegy azt mondják neki: „Csókolod, csókolod kezemet, amíg alkalmad nyílik erre.“

A két fiatal szerelmes kizárólag egymással foglalkozik; ez okból nem veszik észre, hogy a terem oldalajtáját hevesen szakítja föl valaki, és a nyitott ajtó mögött a küszöbön áll — a férj.

A szép asszony éles sikolyt hallat; az ifjú pedig zavarodva boacsátja el a kis kezét s azután gyorsan ugrik föl és dacosan lép a terembe lépő fiatal ember elé, aki sértő lenézéssel méri tetőtől-talpig neje udvarlóját.

— Grófné! kérem távozzék lakosztályába, — türi meg a kinoshatású csöndet a férj. Mire a szép asszony minden szó nélkül engedelmeskedik férjének, urának.

— A gróf rendelkezék velem, — e szavakkal fordul az ifjú nála néhány évvel korosabb társához — minden föltételt már előre is elfogadva, készséges szolgálataira állók.

— Ez természetes — válaszol gúnyosan a fiatal gróf, miközben újból lenézőleg méregeti e meglepett udvarlót.

Másnap reggel a kastélyból gyalog indult ki egy hat férfitől álló kis társaság a közel fekvő nyiresbe: a gróf, a fiatal ember, négy segéd (szomszédos földbirtokosok) s két katonarvos, kiket a nem távol épült városból kéretett a háziur magához. A segédek vitték a kardokat; míg az orvosok mindegyike kis dobozt szorított hónalj alá, melyben a sebészszerszözök voltak.

A párbaj föltételei, természetesen, nagyon szigorúak voltak: küzdés a végkimerülésig. Ot pere múlva derekas vértócsa borította a színhelyet: a gróf hatalmas „cercle“-vágással fölhasította ellenfele altestét.

A fiatal ember nagy sebe halálos; de azért a sebesültnek kilátása volt, hogy ifjúságának ereje pár napig életben tartja őt. Ezt fölhasználván, édes atyja egyik birtokára vitette magát. Néhány nap múlva azután a hírlapok „urbi et orbi“ kiértölték, hogy N. N., a reményteljes ifjú, hirtelen kimúlt.

Mikor a szép asszony értesült imádója veszélyes megsebesüléséről, kissé megrázkódott; midőn elhunytáról olvasott, már meg sem rázkódott. Ilyen a legtöbb asszony; e kérdésre: Ki a nagyobb? rendszeren azt felelik magoknak: „Az élő.“

Mintaképe a férfiúnak. Ez oly dicséret ugyan, melynél nagyobbat nem mondhatni férfiról, bár legyen az uralkodó; de jóbarátomnál föltétlenül megérdemelt. Már két ízben voltam oly szerencsés, hogy avval tisztelt meg, miszerint párbajsegédének szolgált föl. Első ízben, karácsonykor lesz őt éve, a fővárosból táviratilag hitt egyik nagyobb vidéki városunkba. Két fiatal lovassági tartalékos-tisztecske a vendéglő asztalánál nyilvánosan kigúnyolt egy lánykát, aki szeszélyből fiúöltönyben fényképezette le magát. E lánykát jóbarátom ösmerte, nagyrabesült, tisztelte; s így el akarta a henegegő tisztecskéket hallgattatni és gúnyolódásunkért

A nagyméltóságú földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi kir. miniszter ur 36647/1885. szám alatt felhíván az egyesületet a mezőrendőri ügyben az országgyűlés elé terjesztendő törvényjavaslat elkészítésénél leendő figyelemmel kísérés végett a megküldött kérdő ívekre a válasznak s esetleg kifejtendő nézeteinek 40 nap alatti felterjesztésére

Szigethy Antal titkár bemutatja a válasznak s felterjesztésnek általa elkészített tervezetét, — minthogy azonban a terjedelmes munkálatnak letárgyalása hosszabb időt — és az ügy fontossága behatóbb tanácskozást és megfontolást igényel, hogy a kérdéseket a tervezettel a tagok megismerhessék, egész terjedelmében az egyesület „Értesítő”-jében közzétéve a tagoknak megküldetni — addig is pedig, míg a f. é. november hó 2-ik felében tartandó egyesületi közgyűlésen a tárgyat elintéztetni fog, a nagyméltóságú kir. miniszter ur f. é. december hó 1-ig a felterjesztési határidő meghosszabbítására felkérni határozott.

Szigethy Antal titkár ur betérjésvén a f. évi július hó 5-én Keszthelyen tartott közgyűlés 47/178. szám alatt hozott végzése folytán megyei titkár biztositó társaságnak a gazdasági egyesület által lehető alakítása iránti véleményes jelentését tárgyalása a jövő közgyűlésre halasztott.

Nagyméltóságú földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi kir. miniszter ur a Keszthelyen f. évi július hó 5-én tartott közgyűlés 55/181. számú végzése értelmében tett kérelmet elintézőleg értesítvén az egyesületet, hogy a kérvény alapján felkérte a kir. pénzügyminiszter urat a nagy-kamizai raktárban levő csempészett sónak a gazdasági egyesület részére átengedése iránt — s a vett értesítés szerint a fennálló szabályok értelmében a külföldről csempészet só további visszaélések megelőzése végett megsemmisítendő lévén, el nem adható, s ingyen át nem engedhető.

minthogy a magas értesítés szerint a csempészett só a további visszaélések megelőzése végett megsemmisítendő meg, s az oly értelmű megsemmisítés, hogy emberi vagy állati táplálkozás célra ne használhassék akkor is eléretik, ha a merev inproductív megsemmisítés helyett a gazdasági egyesületnek vagy közhatósági közegnek minden visszaélési gyanút kizáró ellenőrködése, kezesége mellett legalább műtrágyaként felhasználva közvetve értékesíthetik, a nmgú kir. miniszter ur újabb megkérteni határozott, miszerint a szóban forgó csempészett só mennyiségnek a most előadott módon és célra leendő felhasználásra átengedését kieszaközölni melvőztassék annál inkább, mert a lapokban többször olvasható hirdetések szerint a csempészett szivar és dohány árukat is áruverés útján a közönség használatára szokták bocsátani.

Az 1885-ik évi szeptember hó 14-én tartandó megyei törvényhatósági bizottsági közgyűlés tárgysorozataból értesülvén a közgyűlés, hogy a szarvasmarha — és sertésenyésztés érdekében szükséges apa állatok megvizsgálására vonatkozó megyei szabályrendelet a kir. belügyminiszter ur ó nmgá által jóváhagyott,

minthogy e szabályrendelet értelmében a végrehajtás folyamában a megyei gazdasági egyesület közreműködése is több irányban igényeltetik, — a közgyűlés egy központi bizottságot választott és küldött ki azon célból és felhatalmazással, hogy a szabályrendelet értelmében a marha — és sertésenyésztés érdekében szükséges teendőket a gazdasági egyesület nevében és megbízásából teljesítse, esetleg a kir. miniszteriumhoz is felterjesztéseket tehesen, a gazdasági egyesület pénzügyét illető esetekben azonban a közgyűléshez forduljon.

Ezen központi bizottság elnökéül — tekintve, hogy egyik alelnöke az általános ügyvezetéssel elfoglalva van,

Amily kárhözható a párbaj, ha okául koresmai porlekedés szolgál; ép oly fönséges az, ha ez által a férfiú oly nő becsületét óvja meg a meghurcoltatástól, aki nem tudja, nem is tudhatja, hogy érte az illető testi épségét, sőt életét is kockáztatta.

Akkor és most.

Rajz.

A gyermek élte olyan mint egy szép álom, melyből csak akkor ébred föl, ha szíve dobogni kezd. En hamar fölébredtem abból a szép álomból; alig voltam 16 esztendő, mikor az a bizonyos ott benn dobogni kezdett; s milyen lármát csinált, bizony nem csoda, hogy fölébredtem arra!

Szerelmes voltam, még pedig komolyan; legalább akkor azt hittem, s akit szerettem, a legszebb lányka volt az egész világon; de ezt is csak akkor hittem! Szőke göndör haja volt, tüzes fekete szemei, gyönyörű apró fogai, s az a bíboros keret ehhez! Elénk, pajzán volt, folyton kacagott; de hamis is volt az istenadta, pedig alig volt 16 esztendő. De hát azért ő már nagy leány volt; én meg csak olyan gyerekszámba mentem s csak nevelték ügyetlen bókjaimat.

De ez nem riasztott el tőle: követtem őt minden-hová, mint az árnyéka; s ha tanultam, az a szőke göndör fejecske mindig előbujt a betűk közül.

S a kis hajúis még bolondított is; oly barátságos volt hozzám: sokszor órákon át elbolondozott velem, hogy én aztán szentül azt hittem, hogy ő is szeret!

Egyszer táncmulatságon voltunk együtt: én, mint rendszeren, udvaroltam neki egész hévvel; ő meg hallgatta egész áhitattal, akár valami szent prédikációt, s olyan édeskés pillantásokat vetett rám, hogy kezdtem rosszul érezni magamat!

Egyszer aztán a legkomolyabb pillanatban, ha jól emlékszem, épen a nők hivatását fejtegettem, megragadja kezemet, megszorítja s egész hévvel, szenvedélyel azt mondja: „szeretlek!” Én persze irultam-pirultam, elkezdtem dadogni össze-vissza mindent, szerettem volna elfutni; de oly erősen tartotta kezemet, hogy nem bírtam kiszabadítani. Ő meg csak nézett...

Skublies Jenő II-od alelnök ur, tagjaiul Csértán Károly, Dervarits János, Farkas József, Skublies István, Szily Dezso, Szigethy Antal titkár — egyesületi tag urak választottak.

S minthogy a szabályrendelet értelmében minden járási vizsgáló bizottsághoz két egyesületi tag választandó, egyesületi ügyvezető elnök és titkár urak megbízattak, hogy az egyesületi tagokat kijelölvén, a névsort a tekintetes megyei alispán urnak küldjék meg. Az egyesület közgyűlése ezen intézkedéséről az érdekeltek is jelen végzés kiadásával értesítendő.

Nagyméltóságú földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi kir. miniszter ur 41408/1885. sz. a. tudatja az egyesülettel, hogy a f. é. július hó 5-én Keszthelyen tartott közgyűlés 51/163. sz. a. felterjesztett kérelmet a titkár állás dotatijára 400 firt segély összeg engedélyezéséért részben a 14835/1885. sz. a. leírásban közölt okokból, részben s főleg pedig, mert e címen rendelkezésre állt hitel ki van merítve, nem teljesítheti.

A nagyméltóságú kir. miniszter ur feliratilag új-jabban is megkérteni határozott, miszerint tekintve, hogy a nmgú kir. belügyminiszter ur által jóváhagyott szabályrendelet értelmében a szarvasmarha és sertésenyésztés érdekében az apaállatok megvizsgálandók s a tenyésztésre alkalmatlanok a tenyésztésre használatból kizárandók, minék következtében nagyobb számú tenyészőbikákra leendő szükség, hogy ezen közzgazdaságilag is fontos ügyben főképp a szabályrendelet végrehajtási első átmeneti időszakában a gazdasági egyesület a jelesb tenyészanyag terjesztésével és szükséges apaállatokkal főképp a községeknek ellátásában az általa követett irányban s eljárás módokat betartásával a szarvasmarha tenyésztés érdekében kellő sikerrel működhessek, tekintettel különösen azon körülményre is, hogy az e részben fennforgó viszonyokat a gazdasági egyesület leginkább ismeri — a szabályrendelet életbeletétele folytán változott körülményeknél fogva már nem a f. é. július hó 5-iki közgyűlésből kérelmezett 400 firt segélyt, hanem a f. évi január 14-én tartott közgyűlés 2. 2. 3. 5. 14. számú végzésével megállapított költségvetésben kimutatott 2349 firt 12 kr. hiány fedezésére szükséges összeget az azon közgyűlésből felterjesztett kérelem értelmében engedélyezni kegyeskedjék.

A lótenyésztés egy a magán tenyésztők érdekében, valamint közzgazdasági tekintetekből is kell hogy a gazdasági egyesület működésének és gondjainak kiválóbb tárgyát képezze, miért is bár örvendetesen észlelhető, hogy különösen t. megyei alispán urnak kitaró gondoskodása, érdeklődése és buzgalma folytán, a megyében szaporított fedezettési állományok és részben a lótenyész díjkiosztások következtében a megyei lótenyésztés lendületet nyert, — de sajnosan észlelhető az is, hogy az eddigi működés nem egészen felel meg a támasztható igényeknek, a mennyiben az nem oly irányban vezetetik, mely a lótenyésztéssel foglalkozó néposztály érdekeiből kívánatos, mi tán azon körülménynek is tulajdonítható, hogy a megye különböző vidékei körülményeivel ismerős lótenyész bizottsági tagok közreműködése nélkül intéztetnek a lótenyész bizottság köréhez tartozó teendők —

méltóságos báró Puthémi Géza ur, mint a megyei lótenyész bizottság elnöke tisztelettel felkérteni határozott, miszerint a gazdasági egyesületet értesíteni méltóztassék, hogy a jelzett hiányok orvoslása céljából a megyei lótenyész bizottság szükségessé vált újja alakítását minő módokatok szerint vélné létesíthetőnek, hogy az irányban a gazdasági egyesület is saját hatálykörében közreműködhessek.

Az egyesület részére készített gyászlobogó — és Glavina Lajos elhunyt elnök úr ravatalára küldött

nézett... de aztán nem bírta tovább, s kitért belőle a kacaj! Ez aztán végképp kihozott sodromból: szerettem volna föld alá bujni; szerettem volna megszökní, de nem mertem; akartam vele együtt kacagni, de még mosolyogni sem bírtam. Szerencsémre egy kissasszony-nak nagyon melege lett valamitől s kért, hozzak neki „limonádét”. Nekem sem kellett több! Uccu neki, vesd el magad! Elszaladtam, meg sem álltam hazáig! Nagyon rösteltem a dolgot s nem mertem magamat többé mutatni; szerencsémre el kellett utaznom a fővárosból: s így lassanként elfelejttem az egészet!...

Hosszú ideig nem láttam őt és csak most a farsang alatt találkoztam ismét vele. En, persze! nagyon megváltoztam: kicsit hosszabb lettem, kicsit szélesebb; a szakállam kezd már mutatkozni, sőt már bajszom is lehetne. Ő azonban nem változott mítem: még most is 16 éves s még szebb, mint volt. Nem sok kellett ahhoz, hogy újra beleszeressek! Az első szerelem lángja ritkán alszik egészen ki, marad ott mindig valami parázs, mely könnyen gyúl ismét lángra!

Ismét udvaroltam neki; de most nem mondtam neki bohóságokat, s ő nem kacagott azokon. Megint árnyékává szegődtem s ha tanulok, ismét előtűnik az a szőke göndör fejecske!

Egy táncmulatságon voltunk ismét együtt. Vissza-idéztük emlékünke a múltat s oly jól esett bohóságaink kacagni!

— Emlékszik-e még arra, — kérdém — mikor nekem szerelmet vallott?

Óh hogyne! S maga úgy elpirult! Maga meg úgy kacagott! Pedig lássa, az nekem akkor nagyon fájt! Mennyit sirtam, szenvedtem azért; mert higgye el, a gyermek is tud szeretni s fáj neki, ha esalatoznia kell! No, de hamar elfeledtem; hisz csak játék volt az egész, mely eltört, s kaptam helyette újat! S mily különös az az életben, hogy az, a mi az ember gyermekkorában játék, — az később többnyire szenvedés.

S most én vettem rá olyan pillantásokat, hogy kezdte magát a kicsike furesán érezni... s most én fogtam meg kis kacsóját s mondtam neki, hogy: „szeretlek!” — s most ő pirult, s én kacagtam!

koszorú elkészítése költségei fejében Ragendorfer Samu zala-egerszegi kereskedő részére a számla szerint követelt 26 firt o. é. a pénztárból jelen végzés kiadásával lett utalványozás folytán kifizettetni határozottatott.

Felvétetvén Hanty Károly pénztárnok ur által az egyesület pénztárának állapotáról betérjesztett kimutató, mely szerint 1885-ik évi január 1-től 1884-ik évi szeptember 12-ig a bevétel volt 7328 firt 47 kr., a kiadás 6799 firt 84²/₁₀₀ kr. elnök ur felvilágosításkép előadta, hogy e bevételi és kiadási összeget az egész pénztári forgalom képezi; — a bevételek között különösen befoglaltatik az Alsó-Páhok község által a f. é. máj. 3-ki közgyűlés 29/116. számú végzése szerint 304 firt átvett két darab bika árából még nála tartozásban volt, de időközben befizetett 100 firt, továbbá az 1884-ik évi december 31-én kisorsolt 76. 2417. 4648. 9557. 9562. számú száz forintos szőlőváltási kötvények beváltásából s kamataiból — még is Svastits Károly ur által alapító tőke s kamatai fejében 250 firt. — Kozáry Aurel ur által 250 firt. — Nagy Károly ur által 270 firt. — Skublies László ur által kamathátralék fejében 160 firt fizetett összegekből befolyt bevétel — a melyekből felszaporodott pénzkészletre akkép intézkedett hogy ugy ezen — valamint a f. é. június végén kisorsolt 1899. számú ezer forintos és 5239. 7646. 11395. 16063. 22692. számú száz forintos szőlőváltási és ápril végén kisorsolt 13342. számú 105 firtos földterhementesítési kötvények beváltásából és kamataiból felszaporodó pénzen magyar papírjardék kötvények szerzesenek be, — a teljesen kielégített egyleti követelésekről szóló kötvények pedig az illetőknek visszaszolgáltatassanak

a tett intézkedés helyeslőleg jóváhagyott.

Jelen jegyzőkönyv hitelesítésével Dervarits János és Skublies László egyesületi tag urak megbízattak és teljesítésére felkértek.

Az idő előrehaladván, elnök ur megköszönve a szíves közreműködést, a gyűlést befejeztetnek nyulvánitá.

Közl: Szigethy Antal titkár.

A hölgyek s a sport.

Öt év óta gyönyörű reményekre jogosító pompás kép tárul elénk a honi embersport terén: az evedés új életre ébredt; az iramgépezés (velocipedezés) általános elterjedésnek örvend; a versenyjárás művelői szaporodnak; a korcsolyázás évről-évre jobban hódít; a vitorlázás meghonosult és divatosá lett nálunk is; a versenyúzás pedig oly tökélyre emelkedett, hogy e sportban magyar sportférfiú a világ legjobb idomérei. A férfiak tehát teljes erőből közreműködnek nálunk, hogy a magyar sport fölviruljon; de, sajnos! hölgyeink még mindig távol állnak attól, amit a nemes sport iránti érdeklődésnek nevezünk. Egyedül a korcsolyázás szép sportja képez nálok kivételt, azaz ez iránt hölgyeink között országsszerte nagy az érdeklődés; némileg az úszást is gyakorolják és Balaton-Füreden nyáron át olykor-olykor találkozik sportslady, aki áldoz a szandolímózás kellemes sportjának oltárán: a többi, hölgyek számára is alkalmas sportot azonban leányaik és asszonyaink — nemesak a mi körünk hölgyeiről szölok — nem gyakorolják.

Pedig ez nagy mulasztás, sőt hiba, bűn! A mostani szokásos nőneveltetés, ugyanis, rendkívül hátrányos a leánykák testi fejlődésére; a divat, e kegyetlen zsarnok, pedig a felhőt lányokat oly kényszerhelyzetekbe sodorja, hogy merőben lehetetlen, miszerint azoknak teste olyanná erősbödjék, aminő szükséges, hogy hivatásuknak: anyává lenni, az emberség tökélyesbülésére nézve hasznosan felelhessenek meg. Az egyetlen mentőszó, hogy a ferdeirányú nőnevelés s a divatos leány-életmód az illetőkre szerföltöt káros hatását ellensúlyozhassuk, abban rejlik, hogy leánygyermekünket s a fölserdült lányokat épúgy, miként a menyecskéket s a már korosabb asszonyokat is megnyerjük a sport egyik-másik, vagy több ága szorgalmas művelésének.

Nagy-Británia, ahol az észszerű lánygyermek-nevelés s az ostoba divattal bátran dacoló természetszerű leány életmód évről-évre hatalmasabb gyökereket vernek, jó példát mutat nekünk a nők számára kiválóan alkalmas sportok megválasztására. Az angol labdajátékok számos, igen mulattató neme, dacára e pompás tulajdonságuknak, nálunk nem bírnak közkedveltségre szert tenni; az újjazás, amely kiválóan alkalmas hölgyek sportjául, még merőben ösmertlen nálunk: oly szép sportra figyelmeztetjük hát hölgyeinket, amely alig-alig követel testi megerőltetést, ámde annál több ügyességet; már pedig az hölgyeink egyik nagy előnye. Egyik sarkigazság azt állítván, hogy mindenki örömet foglalkozik avval, amiben ügyes, reméljük, hölgyeink között mihamarabb a legáltalánosabb elterjedésnek fog örvendni azon kellemes sport, melynek üzésénél a legtöbb kellék — az ügyesség. — Ertem a karikadobás szép sportját.

Szelekrengessy Kálmán világhírű sportsmanünk, ki nek a honi embersport máris rendkívül sokat köszön, e nyáron Skóciából, ahol néhány napot töltött, hozta magával e kellemes sport gyakorlására szolgáló eszközöket: egy skót eredeti karikát, eredeti dobogólyókat és a karika eredeti foglalatját. A skót felől keskeny völgyeinek némelyikében nagy kedvteléssel gyakorolják e sportot az ügyes skót falusi leányok is.

Az eljárás rendkívül egyszerű: a karikát fehér papírral ragasztjuk be, hogy szembeszökőbb célpontul szolgáljon; azután beillesztjük négyszögű keretébe, amely feké-tére van festve, hogy a célpont meg határozottabban tűnjék a dobó szemébe. A versenyzők hét lépésnyi távolságban állanak föl a karikától és egymásután dob-nak a célpont felé: akik keresztül dobják golyójokat a karikán, a másodfokú mérkőzésre fönnmaradnak; míg akik elhibázták a célpontot, ama verseny folytathatásból kihagyatnak. A fönnmaradtak azután 8, később 9 stb. lépésnyiről dob-nak a karika felé; aki legtöbb-szor találta el a célpontot, az a verseny győztese.

Miután kis betéttel, amelynek összege díj szolgálat, tehetni még érdekesebbé e sportversenyt, valószínű, hogy az mielőbb általános elterjed nálunk. A megkívántató ügyességben hölgyeink bővelkednek; a szükséges karika, keret s golyók beszerzése csak néhány krajcárba kerül; a dobás által, fölváltva használván a kezeket, a női karok azon teltségre tesznek szert, amely a női szépség egyik kelléke; az uralkodóhoz némelyik nőtagja már készített magának ily eszközöket s nagy kedveléssel őrzi a karikadobás kellemes sportját: mindezt biztosít bennünket az iránt, hogy leányaink, menyecskénk és asszonyaink között mihamarabb elterjed a nők számára szerfölött alkalmas sportok e kellemes ága.

A zalamegyei községi és körjegyzők nyugdíj-ügy kérdéséhez.

Zalamegye törvényhatósági bizottságának f. évi szeptember hó 14. s folytatva tartott rendes közgyűlésének határozatából a megyei községi és körjegyzők nyugdíj szabályzatának módosítása és életbe léptetése iránti javaslat elkészítése végett egy bizottság küldetett ki azon utasítással, hogy ebbeli eljárásának eredményét végleges intézkedés végett a legközelebb november havában megtartandó közgyűlésre beterjessze. Ezen bizottságban a községi és körjegyzők képviseltetéséről is gondoskodva van, igen természetes tehát, hogy az illetőnek az egylet határozott utasítással kellene bírnia azon álláspont elfoglalása iránt, melyet a bizottságban az egylet érdekében követnie kellene; utasítás szükségeltetnék még az esetben is, ha az illető szakavatott s alapos ismerője lenne ama nehéz viszonyok és körülményeknek, melyeknek szerencsés eltávolítása esetében hosszú egy évtized eltelté után valahára az óhajtott jegyzői nyugdíj-ügy kérdése sikeres megoldást nyerne.

Az egyletnek határozott utasítását azért tartom szükségesnek; mert ha az illető saját egyéni, ámbár legjobb meggyőződéséből származó érveivel támogatná is az egylet érdekeit, könnyen megtörténhetik, hogy valakiben a nagyra vágyással párosult kedves „En“-je felébred és aki az egyletet előre törekvésében soha nem gyámoltotta, legelőbb gáncoskodnék az illető magatartása és eljárása fölött; de szükségesnek tartom kiváltképen azon szempontból, mert a közönség és az illető körök figyelmét jobban felkelti, eljárása számbavehetőbb erkölcsi súlyjal bír, ha az a társulatnak kifejezett óhaját nyilvánítja. E végből szeptember 29-ére a kaszabai vendéglő nagytermében választmányi gyűlés megtartása tüzelt ki, melyre az egylet tisztviselőin kívül egyetlen egy választmányi tag jelent meg, egy pedig a gyűlést megelőzőleg meg nem jelenhetésének alapos okát közölte. A mennyire korlátolt tehetségemnél fogva a társadalom osztályainak viszonyait ismerem, belátom, hogy a közönyösség mindenhol befészkelte magát, de hogy ezen körtünet valamely osztálynál oly feltűnő nagy mérvben lépjen fel, mint az karunk társulatánál mutatkozik, igaz meggyőződéseim mondom, azt elhinni nem tudom. Ha a társulatnak lényegtelen ügyei jöttek volna elintézés alá, nem esudálkozám kartársaim közönyös magatartása fölött. Számba vennem azt, hogy egyiket a távolság, másikat a költségek kímélése, míg a harmadikat a munka halmozta tartotta vissza, ámbár ezek is gyenge, de mégis mentő körülmények lennének; hanem akkor, a midőn karunk legváltásbba érkeinek elintézéséről van szó; akkor a midőn saját javunk és családunk jövőjének megállapítása és biztosítása forog kérdésben: bármí indok, bármí nézet vezérli kartársaimat, vétkes közönyösségük józanul gondolkodó ember előtt mélységre nem talál. Most kérdem önököt, mint ítélt felőlünk a felsőbb hatóság és miként vélekedhetik irányunkban a nagy közönség, tapasztalva azt, hogy egyéni és családi érdekeink megővése iránt a legkiválóbb közönyösséggel viseltetünk? Feleljen meg reá mindenkinék saját lelkiismerete.

Ami a magyar emberrel született nagyzást, urhatnomságot, könnyű életet illeti: annak nem kis mértékben vagyunk örökösei. Nem törődünk mi a világ események gyors letolyásával, uszunk vele egykedvűen összetett karokkal, édes keveset törődve azzal, mit rejt mélében a sötét jövő. Szeretjük magunkat a társadalom miveltebb osztályaival párhuzamba állítani és elégeknek tartjuk, ha ezt itt ott szavakban nyilvánítani bátorodunk. Ez és ilyfélék a mi büszkeségünk, ilyenek a mi nagyszerű vágyainknak, törekvéseinknek netovábbjai. De ez így nem jól van. Ha azt akarjuk, hogy a rohamos árunlat bennünket le ne tiporjon: ha nyugodtan akarunk nézni a jövővel szemközt: akkor egyesülésre, tette kell ébrednünk, de nem oly egyesülésre, mely a szalmatűzhöz hasonló és hamar elmuló szavakban nyilatkozik, hanem oly egyesülésre, mely tetteiben szilárdul, férfiasan kitűl, lankadatlanul fírad mindaddig, míg a társulat által kitiűzött magasztos célt el nem éri. Ha ezt szem elől nem tévesztjük és működésünket ezen irányban tereljük: akkor elfogjuk érni nemesebb vágyainknak teljesülését; elfoglaljuk a társadalomban illető állásunkat, bizalommal és tisztelettel viseltetnek irányunkban föl és lefelé és megvetjük magunk és családunk jólétének és jövőjének biztosítása alapját.

Illés Lőrinc.

Az iparoktatás Magyarországon.

Alig van Európában ország, mely az iparos oktatás különböző irányú intézeteit oly sokáig nélkülözötte volna, mint Magyarország. Az 50-es évek óta állottak ugyan fenn ugynevezett vasárnapi iskolák az iparos és kereskedő tanoncok számára, de azokban a tanítási senki sem vette komolyan s a tananyag sem felelt meg az iparoktatás fogalmának.

Az iparoktatás terén az uttörő szerep az orsz. iparegyesületnek jutott. Ezen egyesület a felejtethetlen emlékü báró Eötvös József emlékelete alatti megalakulása után (1867) első feladatának tekintette az iparoktatás felkarolását; de ebbeli tevékenysége csak a fővárosra

szorítkozhatott. Az első alsófoku ipartanoda Budán 1869-ben nyitattott meg, melyet azután a később egyesített főváros területének különböző részeiben rövid egymásutánban még más hat tanoda is követett. E tanodák a kormány és a főváros segélyével létesültek és kezdetben csak a legszerényebb igényeknek feleltek meg, amennyiben csak az iparos tanoncok hiányzó elemi ismereteit igyekeztek pótolni; azonban a viszonyok javultával fokozatosan fejlesztettek. Így néhány évi fennállás után lehetővé vált a pusztán elemi tantárgyakat némi szaktanítással (III. osztály) is kiegészíteni s a rajztanítást az első (előkészítő) osztályba is bevezetni; majd ezen legfontosabb ipari tantárgyat, mely kezdetben minden határozott irány nélküli volt, az ipari igényekhez idomítani és fokozatosan fejleszteni.

A fővárosi alsófoku iparoktatás egy további fejleményét képezte az ugynevezett ismételő iskoláknak előkészítő ipariskolákká történt átalakítása (1882), mely intézkedéssel kapcsolatban az orsz. iparegyesület vezetése alatti tanodák is teljesen újjászerveztettek és magasabb színvonalra emeltettek.

Időközben (1873) e tanodák nyomán Erdélyben a százasok lakta városokban hasonló tanodák létesültek, amelyek az ottani kedvező közoktatási viszonyok alapján szintén örvedetes fejlődésnek indultak. Ezeket kívül elszórtan az országban még egy-két más helyen is létesültek egyes hasonló tanodák, többnyire azonban igen korlátolt tanulóval és tananyaggal.

Az iparoktatás többi irányzatainak megkezdése az 1873-iki bécsi világkiállításra vezethető vissza. Az orsz. iparegyesület kérelme folytán az országgyűlés iparmuzeumi tárgyak vásárlására 50,000 frtot szavazván meg, e tárgyakból megvettették az iparművészeti muzeum alapja; ugyancsak a bécsi kiállítás alkalmával jutott a kormány kezébe egy nagyobb adomány azon céllal, hogy ebből ipartanműhelyek létesíttessenek. Ez képezte kiindulási pontját azon mozgalomnak, mely a házi-ipar fejlesztését tűzvén célul, házi-ipari egyletek útján különféle ipari tanműhelyek létesítésére törekedett. E tanműhelyek egy része nem bizonyult ugyan életrevalónak, de többi része a mostani is fennálló tanműhelyeknek alapját képezte.

Ami a középfoku iparoktatást illeti, az első ebbeli intézet, a kassai gépészeti tanoda, magán kezdemény eredménye volt, azonban a kormány által mihamar átvétetvén, állami kezelésbe jött. Sokkal terjedtebb hatáskörű és hivatású ennél a csak néhány év óta működő budapesti állami középipartanoda.

Középfoku ipartanoda jellegével bír végre a fővárosi felsőbb iparrajztanoda is, mely szintén csak néhány év óta működik.

Az iparoktatás mindezen tényezői egymástól függetlenül és minden egységes irányelv nélkül működtek. Az 1881-ben szervezett „házi-ipar és iparoktatási országos bizottság“ feladata volt ezen összevisszaságra rendszert, összefüggést hozni és általában a hazai iparoktatás országos szervezését előmozdítani. E bizottság rövid fennállása óta e feladatnak nagy részben megfelelt s különösen az ipartanműhelyek céltudatos szervezésében figyelemreméltó eredményeket ért el.

Nem hallgathatjuk el, hogy az iparos-oktatás ügye egészben véve éppen a legközelebbi időben a fejlődésnek ismét új stádiumába jutott, mely ez ügyben ugyszólván forduló pontot képezend. Kedvező előzmény volt erre nézve 1883-ban Zichy Jenő gróf azon ajánlata, melyszerint az ipartanodák szervezésének mielőbbi fogantatba vehetésére 12,000 frtot ajánlott fel s a tanodák országsszerte leendő szervezése végett a kormány megbízottjával az ország nagyobb városaiban a szükséges előkészítő lépéseket megtette.

A tulajdonképeni fordulópontot azonban az új ipartörvény meghozatala (1884.) képezi, mely törvény az iparos-oktatásról behatóan gondoskodik s e célra bizonyos jövedelmi forrásokat is kijelöl. E törvény alapján az egész iparos-oktatás ügyének országos szervezése és a régebbi eféle intézeteknek átalakítása most van folyamatban.

K. K.

Budapest, 1885. szeptember 30.

Piroslik már a fákon a levél, süvölt köztök, süvölt az őszi szél. . . Prózában folytatva, azt jelenti ez minékünk boldog pestieknek, hogy: itt a szezon, itt van újra!

Tisztelet, becsület az idej holt szezonnak, mely, bizony mondom, elevebb volt — hála a kiállításnak! — egy némely nagy város téli évadjánál, de az igazándi fővárosi élet mégis csak most kezd hatalmasan nekilendülni, mióta az est árnyai hamarabb szállnak alá és a ligetek zöld gyepszőnyege helyett a szürke aszfalt lett a divó sétány, mióta a kávéházak tündöklő ablakai mögött nyüzsgő embergomolyokat látunk és a színházakban — visszazállinközvén mind a szabadságot jelesek — nemesek „amugyosan“, de istenigazában kezdenek játszani.

Szóval, a budapesti ember, kit sorsa egész nyáron át itt tartott, csak most érzi tágulni tüdejét és könyebülten szakad ki a sóhaj kebléből: végre, végre elememben vagyok! . . .

Csak a vigadó előtti kioszkoska, a kedvelt Hangli őrzi meg szívósan nyári képét, dacára a sárguló akác-soroknak. Reggelként hiába zörrenti néha hűs szél a fák gyérülő lombzatát, hiába hallszik titkos, zizező hullanása a sáppadt leveleknek, csak összegyülemlik azért még mindig ugyanaz a választékos törzsvendégsereg a vidám ugrókútt magasba szökellő vizsugara előtt.

Az utcákon a Bukovay-útió hemzseg mostanában (ez az ő hónapja), ki „öregestül“, ki pajtásostul bandukol városzerte. Zöld a remény színe, de azért a „haza reménye“ bizony mordul ráfordmedne arra az életint filiszterre, aki őt „zöldnek“ vakmerősködnék mondani, mert csak a vidékről most először felkerülő balek „zöld“, hiába érett meg — amint arról testimonia tanuskodik, teszem azt a pataki avagy szentesi zsendítő égalj alatt.

. . . Különben künn az utcán nem egy tarka képet pingál most olykor jókedvében a véletlen. Jóképű alföldi paraszok cifrajotos, habfelér gyolecsatyában . . . piros turbános, sárga kaftános, napsütötte arcu ozmanlik emitt — széles kék bugyogóju, atletetermetű szerbek bojtos fezzel tar kaponyájukon . . . prémes ködmönös lengyel testvérek fekete csalmával fejükön amott szivárványló csoportozatokba verődnek az őszi verőfényen sűtkérező utcáson! . . . Ilyen, egészen katalóguson kívüli „emberészeti“ kiállítás varázsolott ide a mi országos kiállításunk, ahol — notabene — még szüntelenül járja a „hegedűszó, furulyaszó, cimbalom“, mert biz' ott még ekkor sem fogytak ki a búfelejtő banket-tezésből.

A legutóbbi nagy eszem-iszom — ha nem család — az volt, amit a kohászok és bányászok cselekedtek. Hja, jól esik változatosság kegyéért, rémledező bányaitreg helyett pezsgőtől habzó serleg fenekére pilogatni.

Színházainkban nagy dolgok vannak készülőben. Kezdjük a Szikszay . . . pardon! a nemzetinél! Egybegyült újra a „jeles kompánia“, mely meglehetősen széjjelszóródott a rekkenő napokban. Jászay Mari, Helvey Laura a ködös Londonból, az örökifjú Prielle Cornelia a fenyesekkel vadregényes Tátrafűrederől, jó Szigeti bácsink svábhgyei szőlőjéből, ragyogó Csillag Terézünk a Margitsziget susogó tölgyei alól és hős Nagy Imrénk a — nemzeti színház bérházából, mind, mind összetalálkoztak újra hatalmas munkakedvben. . . Jókai „arany embere“ arany szezonot teremtett a nemzeti színháznak, adja Isten, hogy most gyémánt szezonná avansziroztassa legújabb, regényből gyúrt drámájával a „fekete gyémántok“ kal! . . . Igaz ugyan, hogy valamint a politikai horizonton, úgy a nemzeti színház szemtudárán is egy sötét pont kezd mindinkább előtűnni, de tudom, hogy nyomban vidámabban lélekenek t. olvasóim, ha megsugom, hogy Csikynek egy új drámája az a „Sötét pont“.

Ördögáta népszínháza még mindig az ördög piruláival traktálja közönségét. Pedig már a kackiás menyecskevé lett Hegyi Aranka is ott csicsereg benne! No de majd beköszönt már e napokban újra régi fészkebe valami parázs nótvál a mi dicső Blahánénk és tudom, hogy hamarosan véget vet az ördög uralmának az országshírű Angyal Liszka.

. . . Politikáról mitsem írok. A Sándor utca tája ugyan nem néptelen már, összeültek a patres conscripti de nem történt még semmi. Hiszen még Csanády bácsi sem szölt oda „Tisza Kálmán urnak“, hogy hiába rázogattja fejét a miniszterelnök úr! . . . Majd írok akkor, mikor felmordulnak a dörögdelmes szónoklatok, szerte cksznak a lobogó „pártvillámok“, kigyuladnak a honatyaí arculatok . . . majd akkor, akkor! L. J.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Az új évnegyed alkalmával tisztelettel kérjük az előfizetés megújítását; hátrálékos előfizetőinket pedig a a hátrálék mielőbbi bektüldésére kérjük. A lap kiadása tetemes költséggel jár, melyet nekünk fedeznünk kell, a mit pontosan csak is az esetben teljesíthetünk, ha előfizetőink is eleget tesznek kötelezettségeiknek. Z-Egerszeg, 1885. október 1-én. A lap kiadóhivatala.

Kitüntetés. Ecsy László balatonfüredi fürdőigazgató sok évi üdvös tevékenysége elismerésül a királyi tanácsosi címet díjmentesen nyerte.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium dr. Krasovecz Ignác megyei tiszt. főorvost a esáktornyai állami tanítóképző intézetéhez az egészség- és életmentéstantan tanárául nevezte ki.

Egyházmegyei hír. Ujlaki József pacsai plébános csököllyi plébánossá neveztetett ki.

Vasutépítés. A péth-balatonfüredi vasuti érdekelt-ség alakulóban van s a Balaton-Füreden érdekelt magyarországi birtokosság mind e tervhez csatlakozik. Az új pálya iránya ez lenne: A nyugoti vasutról Péth gépöntáll Alsó Ors, Paloznak, Csopak, Arácsan át Balaton-Füredre, Balaton-Füredről partmenti vonallal Keszt-helynél csatlakoznék az új vonal a déli vaspályához.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Markovits Sándor zongora- és franciayelv tanító a zalaegerszegi polgári iskola mellé felállított közép kereskedelmi iskolához a franciayelv tanítójává kinevezte. A kinevezés folytán lehetővé van téve, hogy növendékeink a francia nyelvet, mint a f. 188¹/₂ tan-évtől fogva a közép kereskedelmi iskolák tantervébe felvett rendes tantárgyat, tanulhassák. — Loncsárics Vilma és Malissza Ignác okleveles tanítók a stridói állami népiskolához rendes tanítókká nevezettek ki.

A Radezky huszárezred hatodik százada szeptember hó 30-án érkezett városunkba. — Egyelőre nem vonultak be az ujonnan épített kaszárnyába, hanem tizenöt napra magán házakban lettek elszállásolva. — Üdvözöljük őket körünkben s hiszszük, hogy városunk lakosságával példás egyetértésben fognak lenni s azt mi sem fogja megzavarni.

Kereszt szentelés tartott szeptember hó 27-én Kis-Ollár községben. A szepetki anyaegyházból a plébános vezetése alatt processióval ment a hívő közönség az egyházi ünnepély helyére, hol a felszentelést Szücs János kerületi esperes plébános teljesítette, mely után kenetteljes beszédet intézett ott, az Isten szabad ege alatt, az egybesereglett nagy számú hívő közönséghez.

Kinevezés. A földmivelés-, ipar- és kereskedelem-ügyi miniszterium Baross Károly gazd. gyakovnokot a keszthelyi kir. gazdasági tanintézetéhez ideiglenes minőségben intéző segédde nevezte ki.

Jegyzőválasztás. Csáktornyai a jegyzőválasztás f. hó 1-én tartott. Megválasztott jegyzőnek Gresz László 78 szavazattal Kollay Lajos ellenében. Ugyanis a két pályázó közül Gresz László járásbíróági aljegyző 173 és Kollay Lajos kir. közjegyzői segéd 95 szavazatot kapott.

Gellénháza községben szeptember hó 27-én egy új kápolna szenteltetett fel Tornyos Gábor novai ker. esperes úr által, a szomszéd plebánok egyházi segédlete mellett. A kápolnát gellénházi Nagy János és neje Szmodics Borbála építették a gellénházi hívek segélyezése és hozzájárulásával. Az építés 1200 frtba került.

Kitüntetett megyei kiállítás. Lapunk előző számában közöltük az országos kiállításon kitüntetést nyert megyei kiállításokat. E közleményünket kiegészítjük avval, hogy ifj. Scheiber Lipót mész és hamuszirgyáros Sümegben a VII. csoportban „jó munkáért” kiállítási nagy érmet nyert.

A zala-egerszegi ipartanáci bizottság f. hó 4-én délelőtt 10° órakor ülést tart, mikor is a szeptember hó 27-iki gyűlés határozatából kibocsátott pályázati hirdetés folytán beérkezett folyamodások alapján az alsó-fokú ipariskola tanítói foglalkoztatni az 1885/6. tanévre.

A déli vasút társaság f. hó 1-től 15-ig hetenként háromszor és pedig hétfőn, szerdán és pénteken, október 15-től 31-ig naponként 50%-os mérsékelt menet és térti jegyeket ad ki a budapesti kiállítás látogatóinak.

Városunk szeptember havi közegészségügyi állapota kitünő volt, mit legfőképpen igazol ama körülmény, hogy a lefolyt szeptember hónapban csak is öt halálozási eset volt; ezek közt is kettő olyan, kiknek mindegyike az emberi kor legvégső határát elérvén, végelegyengülésben multak ki.

A zala-egerszegi polgári iskola tanulói között mozgalom indult meg egy segély-egylet alakítása tárgyában. Az egyesület célja volna szegény szorgalmas és jóviseletű tanulókat a szükséges tanszerekkel, sőt ruházattal ellátni, egyes vidéki jóviseletű szorgalmas tanulók élemezéséről gondoskodni. Az ifjuság ez irányú mozgalmának szívünkben örvendünk és nem kételkedünk benne, hogy városunk közönsége, mely a tanügy iránt mindenkor meleg érdeklődéssel viseltetett, a tanuló ifjuság ezen új egyesületét szíves támogatására fogja méltatni s ezáltal lehetővé teheti szegény sorsú szorgalmas tanulóknak tanulmányaik folytatását.

A kaszárnya teljesen elkészült s az építkezés a vállalkozónak Pick Henrich urnak mind a gyors munkát, mind a szolid építkezést tekintve valóban becsületére válik és kétségkívül jó hírnevet hagy vissza városunkban. Míg ugyanis általában kételkedünk, hogy oly rövid idő alatt ily nagy munka fogantatható; addig kellemesen lettünk meglepve, hogy a kitűzött határidő előtt jóval előbb az épület teljesen elkészült; miután a katonaság részéről városunkban volt küldöttség már a mult hó 19-én a faktányát átvette s a 15 napi magán házakban való elszállásolás is csak óvatosságból történt. Hogy az építkezés ily gyors befejezést nyert, ez annak köszönhető, hogy a vállalkozó költséget nem kimélve, temérdek munkást alkalmazott. Azért írjuk, hogy költséget nem kimélve, mert a sok munkás alkalmazásánál a kellő felügyelet nem gyakorolható s így egyesek tényleg vannak, holott kevesebb munkás működését keltezőkép ellen lehet őrizni.

Elfogott gyilkosok. Lapunk mult számában közöltük, hogy Bókaházánál a Zalából egy ismeretlen hullát fogtak ki, egyúttal felemlítettük, hogy az valószínűleg a Szent-Györgyvár mellett elkövetett gyilkosság áldozata lehet. Feltévéseink nem volt alaptalan; mert mint a hivatalosan megindított nyomozásból kiderült, a hullában Kovács Sándor rabszökevényre ismertek és constataltott, hogy a Mándi pusztánál lett meggyilkolva. Gyilkosai kézre is kerítették. A nyomozást teljesített Nemesszeghy Kálmán keszthelyi csendőr őrmester kiderítette, hogy a meggyilkolt a gyilkosokkal összeköttetésben állott s a Cserszeg-Tomajon, Zala-Szántón és az alsó-zsidi szőlőhegyben elkövetett tíz betöréses lopást egyúttal követtek el s nagyon valószínű, hogy a gyilkosságot vagy afféletti félelmükben követték el, hogy a már rég körözött Kovács elfogatása esetében rájuk is vallva, elfogatásukat elősegítene, vagy a lopott tárgyakon való osztozkodás alkalmával támadt veszekedés közben. A letartóztatott Fekete Kopasz István alsó-zsidi kanász, Tóth Ilász József ugyanottani esikós és Csordás József esányi kanász erősen tagadják ugyan a gyilkosságban való részvételüket, azonban a náluk talált különféle bűnjelekből egész valószínűség szerint lehet következtetni, hogy ők voltak Kovács gyilkosai. A vizsgálat ez ügyben erősen foly.

Phylloxera vész megyénkben. A tapolezai járásba keblezett Balaton-Udvari községben a phylloxera jelenléte constataltott, minek folytán a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter f. é. 52.389. sz. a. kelt rendeletével nevezett község összes szőlőterületeit, valamint az olyan kerteket, melyekben esetleg egyes szőlőtők állanak, zár alá helyezte, melynek értelmében a zár alá helyezett összes szőlőterületről gyökere vagy gyökértelen szőlővesztesz, szőlőnövény és általában a szőlő minden egyéb alkotórésze (a szőlőfűrt kivételével), továbbá bármilyen fa vagy eszerjenemű ültetvény, használt dúcok és szőlőkarók és szőlőlevélbe esomagolt bármiféle tárgyak kivétele s ugy ezen tárgyaknak egyik szőlőtől a másikba való átvitele is tiltatik.

Faiskolák kezelőinek figyelmébe ajánljuk a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium azon rendeletét, mely szerint a községi faiskolákban szőlőnek nem szabad lenni, ha pedig ott volna, az onnét rögtön okvetlen eltávolítandó; mert a phylloxera esetleges felépése alkalmából a faiskola zár alá volna helyezendő, s akkor semmiféle fa onnét nem volna elültethető, ami a faiskola céljának, t. i. a gyümölcsfáknak a községben minél nagyobb mérvben van szaporítása — épen nem felel meg.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot megyénkben a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi kir. miniszterium állandó gazdasági tudósítójától szeptember hó 18-tól 29-ig beérkezett jelentések szerint: a perlaki, esáktornyai, letenyei, pacsai, tapolezai, novai, zala-egerszegi és alsó lendvai járásokban a vetés megkezdett, különösen a nagyobb gazdaságokban, mint-hogy a talaj az utóbbi eszések folytán elég nedves

és jól mivelhető; a sarju takarítása befejeztetett; a kapás növények igen jól állnak, úgy a tengeri is, azonban ennek beérését a hideg éjjelek hátráltatják; a szőlő igen szépen érik s ha az idő továbbra is kedvező marad, jó minőségű bor fog teremni; gyümölcs, bár sok lehull, ennek dacára még elég van; a hasznos háziállatok közül a sertvések hullanak.

Az idei szüreti határidőt — tekintettel a lefolyt hét esős napjaira — a polgármesteri hivatal október hó 5-ére tűzte ki.

Megugrasztott tolvajok. Szeptember hó 23-áról 24-ére átmenő éjjel Horváth Dániel pákai lakos istállójába — az alkalmazott kereszt vas levétele után — ismeretlen tettesek behatoltak és miután az istállótól kiszedve, a ház telek felőli végéig az utat trágyával megrakták, hogy a lovak lábdobogását ellensúlyozzák — két lovat és két csikót eltolvajoltak. A tettesek egyike — ki híhetőleg őr volt — Horváth Dániel szobája ajtajánál állt, s midőn Horváth fiatal vője Rácz Mihály álmából felébredve, az udvaron okozott neszre ki akart menni, ezt hasba lötte s társaival elmenekült. — A tolvajok utjukat Pördeföld felé vették. Itt a réteken kint őrző kocsisok, kik előtt elhaladniuk kellett, őket gyanusaknak tartották, megállásra szólították, azok azonban megállás helyett lovaikat gyorsabb üggetésre nógatták. A kocsisok üldözőbe vették őket s minthogy a réten keresztül folyó patakon csak egy hid vezet át, először a hidat állta egynehány el, többiek az irányt változtató tolvajokat üldözték. A tolvajok a patak mentén vágattak tova s azon át szándékoztak menekülni, mi azonban nem sikerült; mert a lovakat minden erőfeszítés dacára sem voltak képesek áthajtani. Látván, hogy a zsákmánnyal menekülniök nem sikerül s félve, hogy a kocsisok által elfogathatnak, a patak partján leugráltak lovaikról, s a kötőfékeket azokról levéve, átugráltak a patakon és a közeli erdőben eltűntek. — Rácz Mihály azonnal orvosi kezelés alá vétetett, azonban a legmondosabb ápolás dacára 24 óra múlva meghalt; hátrahagyva fiatal özvegyét, ki szíve alatt hordja szerelmük zálogát.

Vizbefut. Molnár Ferenc kerka-szent-mihályfai lakos legégett házát építvén fel, a falak betapasztásához szükséges föld előállítására céljából háza közvetlen közelében egy alig másfél lábnyi mély s egy ölnyi hosszú lyukat asott. A gödör természetesen viz nélkül állott; a mult napokban azonban, a sok esőzés következtében némi viz gyűlt abba. Rozi nevű 3 éves leánya, ki a ház körül játszott, véletlenül a gödörhöz jutott, s a sikamlós talajon megcsuszván, bele esett és mielőtt segélyre siethetett volna közelben dolgozó atyja, befelelt.

Gabnarak Zala-Egerszegben 1885. október 2-án. Buza 6.70—7 frt; rozs 5.50—6 frt; árpa 6—7 frt; zab 5.60—6 frt.

Maradandó gyógyulás. Köszvény bántalmaknál, csuszos derékfájások, tag és forgó fájalmaknál MOLL valódi Ferenc pálinkájával (sósorszesz) bedörögés eredménytelennel használhatók. Üvegekben 80 krért kapható. A vidéken minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben, határozottan MOLL készítménye ennek gyári jelvényével és aláírásával kérendő.

A közönség köréből.

„Zalamegye” tekintetes szerkesztőjének

Zala-Egerszegben.

A magas közmunka- és közlekedési m. kir. miniszterium rendeletéből, Zalamegyét — a gőzkazánok megszemlélése végett — bentazván, 1885-iki évi szeptember 10-én Csáktornyaán időztem, s a pusztult gőzmalom, — mely a csáktornyai vasúti állomás közelében van elhelyezve — megnézni szintén szükségesnek találtam. Nem tudván, kié tulajdonképpen ezen malom, kérdezésködtem a csáktornyai m. kir. adóhivatalnál, ez azt tanácsolta, hogy a m. kir. telekkönyvi hivatalhoz forduljak. — Délelőtti 9 óra előtt 2—3 perccel, a telekkönyvi hivatalban, — mely a csáktornyai várban el van helyezve — megjelentem, és kértém felvilágosítást a malom mostani tulajdonosa iránt. Két hivatalnok volt a hivatalos teremben; az alsóbb rendű irt, a főnöknek

Legjobb és legolcsóbb

Kávé és Thea

beszerzési forrás.

ETTLINGER & Co Hamburg

(Világ-posta szétküldés)

ajánlják finom és izletes árúkat postán, portamentesen ingyenes esomagolással, utánvétellel vagy a vételár előleges beküldése mellett 5 kilós zsakokban.	
Közönséges kávé, izletes	3 frt 15 kr
Rio, finom, erős	3 frt 45 kr
Santos, szerlelt tiszta	3 frt 75 kr
Cuba zöld, erős, brillant	4 frt 15 kr
Mocca-gyöngy valódi	4 frt 25 kr
Domino, igen finom	4 frt 50 kr
Campinas, szerlelt finom	4 frt 90 kr
Ceylon, kékes zöld, erős	4 frt 95 kr
Java zöld, erős, izletes	5 frt — kr
Arany java, erős, izletes	5 frt 15 kr
Portorico, zamatos, erős	5 frt 25 kr
Gyöngy kávé, igen finom, zöld	5 frt 55 kr
Java, igen jó, igen izletes	5 frt 95 kr
Plantago, zamatos	6 frt 20 kr
Menado, szerlelt finom, barna	6 frt 30 kr
Arab mocca	7 frt 20 kr
Chinai thea kilója	1 frt 70 kr
Congo, igen finom	2 frt 60 kr
Souchong, szerlelt finom	3 frt 70 kr
Pecoo-Souchong, igen finom	4 frt 90 kr
Császár thea, legjobb minős.	4 frt 20 kr
Asztali rizs, igen finom 5 kiló	1 frt 40 kr
Jamaicai Rum, 4 liter	4 frt 20 kr
(caviar) 2 kiló tartalommal	4 frt 15 kr
(gyengén sóva) 1/2	1 frt 65 kr
Matjes-hering 5 kilós	(2 frt 05 kr)
(új delicatessé) hordóban	(2 frt 60 kr)

Árjegyzék ingyen, bérmentve.

Nyomatott Tahy Rozáliánál Zala-Egerszegben.

látzó hivatalnok ilt, de nem dolgozott semmit. Előadott kérelmemre a főnöknek látszó kir. hivatalnok úr azt válaszolta: „Jöjjön 9 óra után.” Sürgős utazásom lévén, nem maradhattam tovább, s a válaszszali megelégedettségemet mutatta, távoztam a teremből. — En szintén kir. hivatalnok vagyok, s van eset, hogy a felek kívánataira már reggeli 6 órakor is átmenyünk a hivatalos helyiségbe. De hogy 2—3 perccel az úgynevezett hivatalos óra előtt a váró fél kérelmével elutasították, és pedig akkor, mikor a hivatalnok tényleg ül hivatalos irodájában, — ez oly előzékenylen, hallatlan eljárás a közönség irányában, amit köztudomásra hozni el nem mulasztottam.

Kelt Zala-Egerszegben, 1885. évi szeptember 27-én.

Márczy Károly m. kir. mérnök.

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

Alulírottak, mint Homor János úr megbízottai, Krosetz István urnál megjelentünk és az általa, — képviseltünkön mult hó utolsó estéjén elkövetett durva sértésért, lovagias és férfias elégtételt kértünk. Krosetz István úr, üzleti szempontokból, a lovagias elégtétel adást határozottan megtagadta.

Zala-Egerszegben, 1885. október 2-án.

Spur János,

Trsziánszky Ödön.

*) E rovat alatt közöltétekért felelősséget nem vállal a szerk.

Felélős szerkesztő s kiadó-feladonok:
UDVARDY IGNAC.

3053.

polg. 1885.

Hirdetmény.

A zala-egerszegi kir. törvényszék az 1874. 35. t. c. 15. §-a rendelkezéséhez képest közhírré teszi, hogy Laubhaimer Oszkár alsó-lendvai királyi közjegyző irodáját 1885. évi szeptember hó 20. napján megnyitotta.

Zala-Egerszegben, 1885. szept. 21.

233. 3—1.

A kir. törvényszék.

Árverési hirdetmény.

A csab-rendeki közbirtokosság tulajdonát képező regale jog, bor, sör és pálinka mérésel f. évi november hó 1-én délután 2 órakor zárt ajánlatok útján, az 1886. év Szent-György naptól kezdve 5 egymást követő évekre bérbe adatik.

A szerződés feltételei alulírottánál Csab-Rendeken az árverés napjáig betekinthetők.

Csab-Rendeken 1885. szeptember 30.

Kustos Elek

közbirtokossági gondnok.

Biztos kereset!

Mindenki tüke és kockázat (risico) nélkül osztrák-magyar állam- és díjorsjegyek részlet-fizetés mellett eladása által az 1883. évi XXXI. törvény szerint

havonta 100—300 frtot kereshet

Ajánlatok a jelen foglalkozás megnevezésével intézendők:

Lang Lipót,
nemzetközi hirdetési irodájába
Budapest, Dorottya-utca 9.

KIÁLLITÁS

1885

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

A FOLYÓ ÉVI ORSZÁGOS KIÁLLITÁS ALKALMAZÓBÓL

MECHIKAS

BUDAPESTEN

GAZDASÁGI GÉP-KIÁLLITÁST

RENDEZETT BE.

melynek szíves megtekintésére az érdeklődők készséggel meg-hivatnak.

1885